

Í MELDRINUM

Innflúgvíngin til London City flogvøllin. Hann hellir fimm stig, og tað eru langt frá øll flogfjør, ið fáa London City góðkenning
Eginmynd

hjá Brussels Airlines, og eisini her vóru triggir flogskiparar, sum áður høvdu flogið við Atlantic Airways.

– Har fleyg eg so frá september 2010 til oktober 2011, tá eg aftur misti starvið har. So beint nú gangi eg arbeiðsleys, sigur Kára Dam.

Hon hevur tó fingið starv sum avloysari hjá Atlantic Airways í summar, men út yvir tað dugir hon ikki beint nú at siga, hvussu framtíðin sær út.

– Nú taki eg summarið fyrst, og so mugu vit síggja, hvat framtíðin hevur at bjóða. Tað týðningarmiklasta er ikki hvar eg fái arbeiði, men meiri um talan kann gerast um fast arbeiði, sigur Kára Dam.

Hon hevur heilt frá byrjan flogið sama flogslag, British Aerospace, og tí er tað umráðandi, at sleppa fram at flúgva hetta slag ið av flogfari.

– Einaferð verður sjálvandi neyðugt at umskúla meg til annað slag av flogfari, men vónandi kann tað blíva, tá eg havi fingið fast starv. Hetta bæði tí at tað er dýrt at umskúla seg, men havi fast starv rindar felagið fyri umskúlingina, sigur Kára Dam.

Orsøkin til, at neyðugt verður við umskúling einaferð fyrr ella seinni er, at British Aerospace flogfjørini ikki verða bygd longur, og av tí sama slúsa flogfeløgini hesar flogtypurnar út.

– Tað gerst truppari og truplari at fáa eykalutir til hesi sløg av flogfjørum, og tí velja flogfeløgini at selja til lond í Afrika ella har tað slepst av við British Aerospace flogfjørini, sigur Kára Dam.

Heldur smærri flogfjør

Tað er kortini ikki tí, at flogfjørini eru ótíðarhóskandi ella avoldað, at tey verða skift út.

– Hetta eru framvegis frálík flogfjør, og British Aerospace var í mong ár størsta flogfarið við London City góðkenning*. Landingarstellið er gjørt til 80 tons tung flogfjør, men British Aerospace flogfjørini viga bara helvtina, so talan er um ein luftsins bulldozara, sigur Kára Dam.

Men at flogfeløgini í alt størri mun skifta British Aerospace flogtypurnar út – í stóran mun til brasilianska flogfarið Embraer – merkir samstundis, at møguleikarnir hjá Kára Dam at fáa arbeiðuttan umskúling gerast færri og færri.

– Enn eru flogfeløg eftir, sum flúgva við BA flogfjørnum – umframt Atlantic Airways eisini Malmö Aviation – men eg má síggja í eyguni, at umskúling einaferð verður neyðug, sigur Kára Dam.

Og tá tað hendir, er tað ikki endiliga ein ambición at sleppa at flúgva teir heilt stóru jumbo-jettarnar.

– Eg haldi í veruleikanum, at tað er stuttligari at flúgva tey smærru flogfjørini fram um teir stóru jumbo-jettarnar. Talan er um styttri túrar og meiri action við at fara á flog og lenda. Við teimum stóru flogfjørnum er tímavís við einki at gera, tí tú flýgur so langar teinar, sigur Kára Dam.

Lutfalsliga stuttu túrarnir hava eisini higartil ført unga flogskiparan runt í Europa.

– Eg havi flogið upp á Norðanlond, Týskland Belgia, Italia, Spania, Frakland, stutt sagt kring alt Europa, sigur Kára Dam.

Ræstur roykur í Madrid

Líka síðani Faroe Jet gavst at flúgva í desember 2006, hevur Kára Dam búð uttanlands, tó at hon altíð hevur vitjað trúliga heim til Føroya.

Fyri hana er tað tí ikki so avgerandi, at hon fær starv hjá heimliga flogfelagnum, ella hjá onkrum øðrum flogfelag í Europa.

– Eg havi ongantið hugsað um USA. Har tykist alt so stórt, og so má eg eisini taka supplerandi útbúgving, tí mín lisensur

* London City góðkenning er serlig góðkenning til flogfjør, sum sleppa at flúgva til serliga flogvøllin. Áður var British Aerospace størsta flogfarið við hesari góðkenning, men nú hava eisini Embraer og Airbus flogfjør hesa serligu góðkenning.

Í tíðini hjá Faroe Jet skifti Kára Dam millum stýrhúsið og kabinuna, har hon arbeiðdi sum flogterna

Eginmynd

ikkittuttan víðari verður góðtíkin í USA, sigur Kára Dam.

Hon hevur sum nevnt bert flogið British Aerospace RJ flogfjørini, og møguleikarnir har fækkast so líðandi.

– Drongur mín er italienari og eisini flogskipari, og eg haldi ikki, at hann hevði havt hug at flutt til Føroya, skuldi tað verið, sigur Kára Dam.

Tey búgva í lötuni í Madrid í einum størri bústaðarkompleksi, og sjálvt um Kára stundum kann leingjast eftir føroyska matinum, kann hon ikki kæra seg um veðrið.

– Nú, tá eg eri arbeiðsleys eru vitjanirnar heima longri. Meðan eg arbeiðdi gjørdist tað sjáldan til meira enn eina viku heima, men á jólum var eg heima ein heilan mánað, sigur Kára Dam.

Hon hevur onkurtíð roynt at havt føroyskan mat niður til Europa við sær, men tað gagnast ikki tað sama.

– Tað er ikki tað sama at kóka ræst kjøt mitt inni í Madrid. Einaferð eg royndi hetta, helt ein vinkona mín úr Marokko upp á, at skula smakka. Eg royndi at mæla henni frá, men einki nyttaði. Tá hon so kom inn, var hon um at venda í hurðini, og tá hon skuldi smakka helt hon, at hon skuldi halda seg til eplini, men tað gekk jú heldur ikki, sigur Kára Dam.

Hugsar um trygdina

Hon var bert 21 ár tá hon fór undir útbúgvingina sum flogskipari, og hennara flokkur var ein ungur flokkur.

– Tann yngsti næmingurin var júst fyltur 18 og tann elsti var 25,

og fleiri okkara vóru rættiliga ung, tá vit høvdu fingið prógv ið, sigur Kára Dam.

Hon heldur ikki, at tað er nakar munur á kvinnuligum og mannligum flogskiparum.

– Bæði kynini er líka góð og minni góð til starvið, heldur hon.

Hon fær mest positivar reaktiónir frá ferðafólki, tá tey síggja hesa ungu kvinnuna, sum tey so trygt mugu leggja teirra lív í hendurnar á.

– Er tað nakað, eru tað serliga konufólk, ið kunnu tykjast eitt sindur ótrygg við at hava meg at stýra flogfarinum, sigur Kára Dam.

Ikki tí. Hon hugsar eisini sjálv um trygdina, og hvat er at gera, skuldi okkurt gingið galið.

– Vit venja javnan at takla allar hugsandi støður. Vit skulu til venjingar í simulatori tvær ferðir um árið, og tá venja vit ymiskar vandastøður. Vit hava brandvenjingar, og bara nakað so banalt sum at rópa, tá okkurt er áfatt, venja vit, sigur Kára Dam.

Sum fyrsti føroyski kvinnuligi flogskiparin er hon ein slóðbrótari innan føroyska flogsøgu, og kann harvið á sín hátt kallast tann føroyska Amelia Erhart. Men fyribils bíðar hon eftir rætta møguleikanum at tryggja sær eitt fast starv hjá einum flogfelag sum enn nýtir British Aerospace RJ-flogtypuna.

Amelia Mary Earhart

Fødd 24. juli 1897, var ein víðurkendur amerikanskur slóðbrótari innan flúgving. Hon var fyrsti kvinnuligi flogskipari heiðrað við US Distinguished Flying Cross, sum hon fekk fyri at flúgva einsamall tvørtur um Atlantshavið. Hon setti mong onnur met, skrivaði mest seldar bókur og var við at stovna The Ninety-Nines, ein felagsskapur fyri kvinnuligar flogskiparar. Í einari roynd at flúgva kring jørðina í 1937, hvarv Amelia Earhart yvir mið Stillahavinum, nærhendis Howland Island. Tað er enn í dag ikki greitt, hvat veruliga hendi Earhart.